(Уривок із повісті "Друзі")

Раніше Олесь не задумувався над життям птахів, аж поки не виростив журавля і не подружив з ним. Не раз бачив і горобців, і синиць, і щиглів, і сорок, і дятлів, але дивився на них якось байдуже, як на ясена, вербу чи клена. Птахи собі літали, цвірінькали, щебетали, свистіли, жили поруч, але у його, Олесеве, життя не втручалися, і він не цікавився ними.

Бувало, після дощу горобці так кумедно купаються у калюжі води, а йому хоч би що: навіть не усміхнеться, пройде мимо, ніби повз курей чи гусей, до яких звик чи не з пелюшок.

Сьогодні ж, коли мокрий лапатий сніг обліпив дерева, засяяв білизною на землі, Олесь звернув увагу на синичку. Пташка стрибала по гілках яблуні, обтрушуючи сніг, прилипала до кори і швидко щось видобувала гострим дзьобиком.

Довго спостерігав хлопець за птахою. І, нарешті, зрозумів, що вона шукає їжу, а тому визбирує личинок і комах, які завчасу поховалися від негоди і морозів. А весною, як сонце прожене сніги, оживе комашня, голодна і худа, і почне жерти на яблуні набубнявілі бруньки, а потім і листочки, і цвіт.

Олесь миттю опинився у хаті, набрав у жменю пшона, потім шмигнув до хліва, схопив невелику дощечку, сяк-так примостив її на гілках яблуні і висипав на неї крупу. Сам став поодаль і почав стежити, чи ласуватиме синичка його дарунком. І пташка не забарилася. Вона, оглядаючись на всі боки, поволі, перелітаючи з гілки на гілку, добралася до Олесевої їдальні, уважно обстежила її і лише тоді наважилася схопити декілька крупинок. Коли ж пташка переконалася, що їй не загрожує небезпека, вона голосно заспівала, скликаючи на обід своїх родичів.

В Олеся радісно загорілися очі, бо ж було чого: чотири синички обідали на дощечці. Аж тут десь взялася зграйка горобців. Вони як накинулися на пшоно, як почали товктися, то скоро дощечка опинилася у снігу під яблунею.

Хлопець засміявся з такого невдалого фіналу пташиної їдальні і вигукнув:

– Не журіться, синички і горобчики, я зараз виготовлю кілька справжніх їдалень.

Із хліва він приніс старий фанерний ящик, знайшлися молоток, пилка й обценьки. Примостився під повіткою і почав розбирати ящик. Так захопився роботою, що й не почув, як підійшов Андрій:

– Що це буде?

– Допоможи розібрати ящик,— зрадів появі друга Олесь. – Потім побачиш.

– Ось так ти марнуєш вихідний день?

– А ти?

– Я хотів запросити тебе до бібліотеки,— сказав Андрій, орудуючи обценьками. – Кажуть, що привезли цікаву книжку про Юрія Гагаріна.

– Ось виготовимо їдальні для птахів і підемо.

– їдальні?— здивувався Андрій.

– Зима ж.

– Добре діло робиш.

– Не хвали, а тягни обценьками ось цього цвяха.

Незабаром з ящика залишилося лише чотири дощечки більших і дві менших та кілька тоненьких планок і з десяток цвяхів.

– А тепер що робити?— запитав Андрій.

– Ці планки прибий по краях дощечки, а я пошукаю ще цвяхів, вірьовку чи дріт.

– А діри чим проб’ємо?

– Принесу і свердло. У батька все є у коморі. Через годину чотири годівниці були готові. Хлопці

почепили їх на яблунях, насипали у них пшениці і пшона і довго милувалися, як голодні пташки працювали дзьобиками.

– Олесю, у мене є аж два ящики,— сказав Андрій.

– Інструмент брати з собою?— засміявся Олесь.

– Краще візьмемо.

І друзі, озброївшись необхідними столярними інструментами, подалися до Андрієвого обійстя.